Ministerie van Financiën

Aan de Koning

FIN

Onze referentie
2026-0000393923

Datum 6 oktober 2026
Betreft Nader rapport inzake het voorstel van wet, houdende wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen in verband met het introduceren van data en termijnen voor brede ondersteuning door Onze Minister en gemeenten (Wet introductie data en termijnen brede ondersteuning hersteloperatie toeslagen).

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 4 juli 2026, nr. 245489, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 26 augustus 2026, nr. No. W06.26.00204/III, bied ik U hierbij aan.

De tekst van het advies treft u hieronder aan, voorzien van mijn reactie.

Bij Kabinetsmissive van 8 juli 2026, no.2026001484, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris Herstel en Toeslagen, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet tot wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen in verband met het introduceren van data en termijnen voor brede ondersteuning door Onze Minister en gemeenten (Wet introductie data en termijnen brede ondersteuning hersteloperatie toeslagen), met memorie van toelichting.

Het wetsvoorstel introduceert een einddatum voor de start van brede ondersteuning aan gedupeerde ouders en hun gezinnen en andere rechthebbenden. Als een rechthebbende gebruik wil maken van brede ondersteuning, zal dit uiterlijk op 31 augustus 2027 door diegene kenbaar moeten worden gemaakt. Daarnaast bevat het voorstel een aantal maatregelen om de processen van brede ondersteuning in Nederland en in het buitenland te harmoniseren.

De Afdeling advisering van de Raad van State onderschrijft het belang van een zorgvuldige afronding van brede ondersteuning, als onderdeel van de hersteloperatie toeslagen. Hierbij past de introductie van een einddatum voor het kenbaar maken van de wens om brede ondersteuning te gebruiken. Echter, niet overtuigend is gemotiveerd dat 31 augustus 2027 ook voor de rechthebbenden een redelijke en haalbare einddatum is. Hierbij speelt mee dat deze datum ligt vóór de beoogde afsluiting van de financiële compensaties op 31 december 2027. Met een latere einddatum kan aan mogelijke knelpunten tegemoet worden gekomen.

Over de voorgestelde harmonisering van het proces van brede ondersteuning in het buitenland met dat van brede ondersteuning in Nederland merkt de Afdeling in vergelijkbare zin op dat rekening moet worden gehouden met de bijzonderheden van brede ondersteuning in het buitenland. In het bijzonder bij de termijn voor het verstrekken van een financiële

tegemoetkoming voor materiële voorzieningen is het de vraag of die bijzonderheden voldoende worden onderkend.

In verband met deze opmerkingen is aanpassing van de toelichting en zo nodig van het voorstel wenselijk.

1. Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel bevat een aantal maatregelen om het proces van brede ondersteuning te verduidelijken en te structureren. Brede ondersteuning ziet op de hulp die gedupeerde aanvragers van een kinderopvangtoeslag en hun gezinnen, (ex-)partners en hun kinderen en nabestaanden (hierna: rechthebbenden) kunnen krijgen voor het maken van een nieuwe start.[1] Gemeenten bieden brede ondersteuning aan in Nederland woonachtige rechthebbenden. Het Ondersteuningsteam Buitenland (OTB) biedt brede ondersteuning aan rechthebbenden die in het buitenland wonen.

De belangrijkste maatregel in het voorstel is het introduceren van een einddatum voor brede ondersteuning: de laatste datum waarop een rechthebbende kenbaar kan maken dat hij gebruik wil maken van brede ondersteuning. Als einddatum wordt 31 augustus 2027 voorgesteld. Een uitzondering wordt gemaakt voor personen van wie de gedupeerdheid of de rechtspositie wordt vastgesteld binnen zes maanden voor deze einddatum of pas daarna. Voor hen geldt dat zij toegang hebben tot brede ondersteuning in Nederland en het buitenland tot uiterlijk zes maanden na deze vaststelling.

Daarnaast voorziet het voorstel in een maximale termijn voor het aanpassen van het plan van aanpak, dat de basis vormt voor het verlenen van brede ondersteuning. Voor brede ondersteuning in Nederland en in het buitenland wordt vastgelegd dat het plan van aanpak tot uiterlijk twee jaar na het eerste gesprek kan worden aangepast. De looptijd van de toegekende voorzieningen kan langer zijn dan twee jaar, maar na twee jaar kunnen geen nieuwe doelen of voorzieningen meer worden opgenomen of verstrekt. De ondersteuning door medewerkers stopt ook na deze twee jaar, zo blijkt uit de toelichting.[2]

Tot slot voorziet het voorstel in een harmonisatie van het proces van brede ondersteuning in het buitenland met dat van brede ondersteuning in Nederland door de introductie van vergelijkbare termijnen en een noodzakelijkheidscriterium. Voor het proces van brede ondersteuning in Nederland zijn deze maatregelen per 1 januari 2025 ingevoerd.[3] Hiermee zijn goede ervaringen opgedaan, aldus de toelichting. Beoogd is om bij de termijnen voor brede ondersteuning in het buitenland rekening te houden met de bijzonderheden daarvan.[4]

---

[1] Brede ondersteuning is gericht op het maken van een nieuwe start en kan betrekking hebben op vijf leefgebieden: financiën, gezin, werk, wonen en zorg. Voorbeelden zijn het krijgen van hulp van een financieel adviseur bij het op orde brengen van geldzaken of het volgen van een opleiding of een cursus.

[2] Memorie van toelichting, paragraaf 3 en 4.3.2.

[3] Dit gebeurde met de Wet aanpassing termijnen en nabestaanden regeling hersteloperatie toeslagen (Stb. 2024, 400). Deze maatregelen waren geen onderdeel van het wetsvoorstel dat destijds ter advisering aan de Afdeling is voorgelegd, maar zijn hier later bij nota van wijziging aan toegevoegd. Zie Kamerstukken II 2023/24, 36577, nr. 9.

[4] Memorie van toelichting, paragraaf 4.3.

2. Einddatum brede ondersteuning

Zoals wordt benoemd in de toelichting en ook blijkt uit de laatste voortgangsrapportage, bevindt de hersteloperatie zich inmiddels in een afrondende fase.[5] Medio 2026 zijn alle aanmeldingen beoordeeld en hebben alle ouders de uitkomst van hun integrale beoordeling ontvangen. Naar verwachting worden de bezwaren tegen de uitkomst van de integrale beoordeling in 2026 afgerond. Het streven is dat eind 2027 alle ouders in elk geval financieel gecompenseerd zijn voor de geleden schade als gevolg van de toeslagenaffaire.

Tegen deze achtergrond begrijpt de Afdeling dat de regering toewerkt naar een zorgvuldige afronding van de brede ondersteuning, dat een onderdeel is van de hersteloperatie toeslagen. Hierbij past het introduceren van een einddatum voor het kenbaar maken van de wens om brede ondersteuning te gebruiken. Een einddatum geeft aan rechthebbenden helderheid tot wanneer zij kunnen starten met brede ondersteuning en maakt het voor de uitvoering inzichtelijk hoelang deze ondersteuning nog geboden zal moeten worden.

Welke datum als einddatum wordt gekozen, is van groot belang. De gewenste duidelijkheid die een einddatum biedt, heeft pas meerwaarde als de einddatum voor alle betrokkenen redelijk en haalbaar is. Dit betekent dat niet alleen voor de uitvoerende partijen, maar ook voor gedupeerde ouders en hun gezinnen in Nederland én in het buitenland de einddatum behulpzaam en werkbaar moet zijn. Een einddatum die ver in de toekomst ligt, verliest aan betekenis. Een te vroege einddatum kan rechthebbenden overvallen, veel druk op het proces zetten en de uitvoering in de knel brengen.

Het voorstel introduceert 31 augustus 2027 als einddatum. Volgens de toelichting wordt met deze einddatum voldoende tijd en ruimte geboden aan rechthebbenden om, als zij dat nog niet hebben gedaan, hun behoefte aan brede ondersteuning kenbaar te maken.[6] Cijfers over het aantal rechthebbenden waarvoor brede ondersteuning al is ingezet, zijn er echter niet.[7] De kans bestaat daarom dat de voorgestelde einddatum leidt tot een sterke piek in aanmeldingen en daarmee tot capaciteitsproblemen.[8] Tevens wijzen gemeenten op het risico dat kwetsbare gedupeerden zich niet of te laat zullen melden.

Ten aanzien van de keuze voor 31 augustus 2027 als einddatum wordt in de toelichting verwezen naar bestuurlijke afspraken tussen het Ministerie van Financiën en de Vereniging Nederlandse Gemeenten van december 2025.[9] Hieruit blijkt dat een uiterste aanmelddatum van 1 september 2027 werd gezien als redelijk en haalbaar, mits door beide partijen een reeks afspraken wordt nagekomen. Waarom voor deze specifieke datum is gekozen, blijkt hieruit niet. Ook gaat de toelichting bij het voorstel niet in op de voorwaarden waaronder deze datum werd gezien als redelijk en haalbaar.

---

[5] Memorie van toelichting, paragraaf 2. '22e Voortgangsrapportage Hersteloperatie Toeslagen september-december 2025', 12 februari 2026 (bijlage bij Kamerstukken II 2025/26, 36708, nr. 64).

[6] Memorie van toelichting, paragraaf 2.1.

[7] Memorie van toelichting, paragraaf 11. Gemeenten houden bij hoeveel plannen van aanpak zijn opgesteld (tot en met eind 2024 ongeveer 24.000), maar niet op hoeveel personen die plannen betrekking hebben.

[8] Zie de quickscan van de VNG.

[9] Zie Kamerstukken II 2025/26, 36708, nr. 61.

In dit verband merkt de Afdeling nog op dat voor een deel van de rechthebbenden zal gelden dat zij pas kunnen overzien aan welke brede ondersteuning zij nog behoefte hebben als hun financiële hersteltraject volledig is afgerond.[10] Anders dan de regering doet voorkomen,[11] zijn deze twee onderdelen van de hersteloperatie wel te onderscheiden, maar niet te scheiden.[12] Omdat het een streven is om de financiële compensaties eind 2027 af te ronden en dit mogelijk nog meer tijd vergt, roept de keuze voor 31 augustus 2027 als einddatum voor het aanvragen van brede ondersteuning ook uit dit oogpunt vragen op.[13]

Gelet op het voorgaande is niet overtuigend gemotiveerd dat 31 augustus 2027 ook voor de rechthebbenden een redelijke en haalbare einddatum is. Met een latere einddatum kan tegemoet worden gekomen aan dit knelpunt.[14] Het ligt volgens de Afdeling in de rede om de einddatum in ieder geval niet vóór de beoogde datum van afronding van de financiële compensaties te leggen (31 december 2027). Verder kan het aanhouden van een marge, bijvoorbeeld zes maanden, dienstig zijn voor het geval dat voor het afronden van de financiële compensaties nog meer tijd nodig is.

De Afdeling adviseert de voorgestelde einddatum van 31 augustus 2027 nader te motiveren of, als dit niet mogelijk is, te kiezen voor een latere einddatum.

Het kabinet acht de voorgenomen einddatum redelijk en haalbaar, om meerdere redenen. Allereerst is de inzet van het kabinet dat alle gedupeerde ouders die recht hebben op aanvullende schadecompensatie en daarvoor een onderbouwde aanvraag hebben gedaan, uiterlijk eind 2027 een voorstel voor afronding hebben gekregen. Tot 1 mei 2026 hebben alle gedupeerde ouders die in aanmerking willen komen voor aanvullende schadecompensatie daartoe een aanvraag kunnen indienen via het aanmeldportaal MijnHerstel, voor zover zij dat niet al eerder hebben gedaan via een van de andere aanvullende schadecompensatieroutes.

Het wetsvoorstel kent bovendien een regeling voor gedupeerde ouders wier gedupeerdheid korter dan zes maanden voor de voorgenomen einddatum of daarna is vastgesteld. Ook hun ex-partners, kinderen of nabestaanden zijn onderdeel van deze regeling. Nadat de rechtspositie van deze ouders en getroffenen is vastgesteld, hebben zij nog zes maanden de tijd om hun wens kenbaar te maken om met de brede ondersteuning te starten. Voor deze – beperkte – doelgroep geldt dat de brede ondersteuning ook na de voorgenomen einddatum openstaat.

---

[10] Zie ook de reactie van de Oudercommissie Kinderopvangtoeslag.

[11] In de memorie van toelichting, paragraaf 10, stelt de regering dat financiële compensatie en brede ondersteuning eigen doelen kennen en niet volgordelijk bedoeld zijn.

[12] Zie ook Commissie-Van Dam, ‘Minder beloven, meer doen. Een eerlijk en uitvoerbaar plan om toeslagenouders verder te helpen’, 2025, p. 25-26.

[13] De uitzondering voor vastgestelde gedupeerdheid binnen zes maanden voor de einddatum of daarna lost dit niet (geheel) op, omdat die niet ziet op de uitkomsten van verzoeken tot aanvullende schadevergoeding of juridische procedures daarover.

[14] Zie ook de ‘Bespreeknotitie afbouw toegang tot brede ondersteuning – onderbouwde voorkeur gemeenten’, waaruit blijkt dat 2028 of 2029 wordt gezien als een passender jaar voor een harde deadline voor gedupeerden die al geruime tijd erkend zijn dan 2027.

Daarnaast wijst het kabinet erop dat tot en met juni 2026 ruim 32.000 plannen van aanpak door gemeenten zijn opgesteld. Dit betekent dat een groot deel van de gedupeerde ouders en getroffenen die daar gebruik van willen maken, daar momenteel gebruik van maken of al hebben gemaakt.

Bovendien geldt juist voor gedupeerde ouders die na hun Integrale Beoordeling en de overname van hun schulden nog problemen ervaren, dat zij gebaat kunnen zijn bij tijdige inzet van brede hulp door hun gemeente. Het is in het belang van deze ouders om niet te wachten tot de afronding van hun financieel herstel, in het geval zij recht hebben op aanvullende schadecompensatie, zodat urgente problematiek kan worden aangepakt voordat deze verergert. Daarnaast geldt dat de brede ondersteuning pas start nadat een ouder of getroffene daartoe de wens heeft geuit. De gemeente heeft vervolgens een redelijke termijn om het eerste gesprek in te plannen (in de regel acht weken) en daarna geldt nog een termijn van acht weken om het eerste plan van aanpak op te stellen. Dus na de voorgenomen einddatum zijn er in beginsel nog vier maanden tot het komen tot een plan van aanpak. In de gevallen dat een rechthebbende zich vlak voor de einddatum meldt, duurt het dan ook tot eind 2027 om het (eerste) plan van aanpak vast te stellen. Wat gelijk loopt aan de kabinetsdoelstelling dat eind 2027 een voorstel voor afronding van de aanvullende schade is gedaan.

Voor erkend gedupeerde ouders woonachtig in het buitenland geldt dat zij het aanbod van UHT hebben gekregen om door het Ondersteuningsteam Buitenland (hierna: OTB) te worden benaderd voor brede ondersteuning in het buitenland. Het merendeel van hen heeft dan ook brede ondersteuning door het OTB gekregen of maakt daar nu nog gebruik van.

Het kabinet wijst er verder op dat bestuurlijke afspraken zijn gemaakt met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG), op advies van de Bestuurlijk Regisseur, over de uiteindelijke afronding van de brede ondersteuning door gemeenten. Deze afspraken vormen een totaalpakket voor een zorgvuldige afronding van de brede ondersteuning en zien op het bieden van duidelijkheid aan gedupeerde ouders en getroffenen tot wanneer zij kunnen starten met de brede ondersteuning en op het bieden van duidelijkheid aan gemeenten die de brede ondersteuning verlenen over hoelang zij deze taak moeten uitvoeren. Verder zien de afspraken op het bieden van duidelijkheid over de bijbehorende financiering aan gemeenten om te kunnen investeren, de huidige wachtlijsten (in een beperkt aantal gemeenten) te behandelen en om achterstanden te voorkomen in geval van een mogelijke piek bij het aantal aanmeldingen in aanloop naar de voorgenomen einddatum. De voorgenomen einddatum hangt samen met het hierboven beschreven tijdpad om tot een plan van aanpak te komen eind 2027 in geval een rechthebbende zich vlak voor de einddatum meldt.

Het kabinet wijst in dit kader op het kwalitatieve onderzoek dat gedaan is onder een groep recent erkend gedupeerde ouders om na te gaan of zij wel of juist geen gebruik hebben gemaakt van de brede ondersteuning, en zo niet, waarom niet. Daaruit bleek dat het merendeel van de gedupeerde ouders bekend was met het aanbod van de brede ondersteuning. Degenen die hier geen gebruik van hadden gemaakt, wisten in een enkel geval onvoldoende wat het behelst en het merendeel dat er geen gebruik van maakt, had daar geen behoefte (meer) aan. Dit is illustratief voor het beeld dat gedupeerde

ouders en getroffenen die brede ondersteuning wensen te krijgen van gemeenten, de weg daarnaartoe ook vinden of al hebben gevonden.

Een van de voorwaarden voor de voorgenomen einddatum is dat gedupeerde ouders en getroffenen voldoende gelegenheid hebben om hun wens kenbaar te maken dat zij met brede ondersteuning willen starten. Om hen hierover te informeren hebben gemeenten, het Rijk en andere betrokken partners in 2026 op meerdere momenten ouders en getroffenen geïnformeerd over de brede ondersteuning en de voorgenomen einddatum. Die inzet zullen zij de komende tijd intensiveren, om er voor te zorgen dat alle betrokkenen ruim voor de voorgenomen einddatum de afweging hebben kunnen maken of zij zich nog bij hun gemeente willen melden. Ook lokale netwerken die dicht bij de gedupeerde ouders en hun kinderen staan zullen daar expliciet bij worden betrokken. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan het delen van de gegevens van kinderen en jongeren tussen UHT en gemeenten, opdat gemeenten ook deze groep doelgericht kunnen benaderen, in die gevallen dat zij nog geen gebruik hebben gemaakt van de brede ondersteuning.

De hersteloperatie is erop gericht om herstel te bieden voor het onrecht dat gedupeerde ouders is aangedaan, door hen financieel herstel te bieden en door – waar dit nodig is – hen ondersteuning te bieden naar de toekomst toe. Opdat zij weer regie over het eigen leven krijgen. Een deel van de erkend gedupeerde ouders heeft voldoende aan het financieel herstel en voelt geen behoefte aan ondersteuning door de gemeente en een deel van deze ouders wel. Het kabinet wijst er tevens op dat de brede ondersteuning door gemeenten en door het OTB een tijdelijke regeling is, want het is erop gericht om gedupeerde ouders en getroffenen te helpen bij het weer op de rit krijgen van hun leven. Deze regeling is in 2020 gestart en toegang daartoe staat daarmee tot aan de voorgenomen einddatum zeven jaar open. Daarbij kan het plan van aanpak voor de brede ondersteuning gedurende twee jaar aangepast worden en kan de totale duur van de brede ondersteuning ook daarna nog doorlopen voor binnen die periode toegekende verstrekkingen, zoals een opleiding. Daarmee zal de totale looptijd van de regeling van de brede ondersteuning dus minimaal negen jaar zijn. Het kabinet acht een tijdsbestek van negen jaar een redelijke termijn voor deze vorm van ondersteuning. Dat geeft alle gedupeerde ouders en getroffenen de mogelijkheid om gedurende een ruime periode gebruik te hebben gemaakt van de brede ondersteuning of daar alsnog gebruik van te maken, mocht die behoefte er zijn.

Het kabinet onderkent dat er gedupeerde ouders en getroffenen zijn die ook op de langere termijn ondersteuning vanuit de overheid nodig zullen hebben. Dit valt binnen de zorgtaak van de overheid binnen het reguliere sociaal domein. Binnen de hersteloperatie zijn de regelingen eindig, ook om duidelijkheid te bieden aan zowel de ouders en getroffenen als aan de betrokken instanties, zoals gemeenten.

Gelet op het voorgaande acht het kabinet de voorgenomen einddatum dan ook redelijk en haalbaar. Veel gedupeerde ouders en getroffenen hebben al brede ondersteuning gekregen of krijgen die nu. Degenen die op een later moment de stap naar ondersteuning willen zetten hebben nog tot aan de voorgenomen einddatum van 1 september 2027 om kenbaar te maken dat zij daarmee willen starten. Voorts is het financieel herstel voor een aanzienlijk deel van de gedupeerde ouders al afgerond of

wordt in het komende jaar afgerond. De communicatie inzet door onder meer gemeenten en UHT over de voorgenomen einddatum draagt er voorts aan bij dat alle rechthebbenden die nog geen gebruik hebben gemaakt van de brede ondersteuning en die behoefte wel hebben, dat kenbaar kunnen maken voor de voorgenomen einddatum.

De Memorie van Toelichting is naar aanleiding van de opmerkingen van de Afdeling aangevuld.

3. Termijnen voor brede ondersteuning buitenland

De Afdeling begrijpt dat de regering het proces van brede ondersteuning in het buitenland wil harmoniseren met dat van brede ondersteuning in Nederland. Om hiermee eveneens positieve ervaringen op te doen zoals bij de brede ondersteuning in Nederland, zal daarbij voldoende rekening moeten worden gehouden met de bijzonderheden van brede ondersteuning in het buitenland.

In dit verband valt op dat het OTB in zijn quickscan met name kritische vragen stelt bij de nieuwe termijn van zes maanden waarbinnen een financiële tegemoetkoming voor een materiële voorziening moet worden verstrekt. Volgens het OTB kent het bieden van ondersteuning in het buitenland een langzamere opbouw dan in Nederland, omdat de ondersteuning altijd op afstand gebeurt. De voorgestelde zes maandentermijn voor financiële tegemoetkomingen zet hier extra druk op en zou de kans op conflicten met rechthebbenden vergroten.[15]

De reactie van de regering beperkt zich tot het verwijzen naar de positieve ervaringen hiermee in Nederland.[16] Dit roept de vraag op of de bijzonderheden van het bieden van brede ondersteuning in het buitenland wel voldoende worden onderkend. Het risico bestaat anders dat met dit voorstel de processen weliswaar geharmoniseerd zijn, maar dat in de praktijk de ervaringen uiteen zullen lopen. Een nadere motivering waarom de voorgestelde termijnen passend zijn voor het proces van brede ondersteuning in het buitenland is daarom nodig.

De Afdeling adviseert in de toelichting nader te motiveren waarom de voorgestelde termijnen voor het proces van brede ondersteuning in het buitenland passend zijn gelet op de bijzonderheden van deze vorm van ondersteuning.

Bij de wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen van 1 januari 2025 zijn termijnen geïntroduceerd voor de brede ondersteuning door gemeenten in Nederland. Hiermee is inmiddels een kleine twee jaar ervaring opgedaan. Zowel bij de brede ondersteuning in het buitenland als in Nederland moet een casemanager (die vanuit de brede ondersteuning de gesprekken met rechthebbenden voert) eerst een vertrouwensband met een gedupeerde ouder of een getroffene opbouwen; mede daarom is er een termijn van acht weken voor het opstellen van het plan van aanpak na het eerste gesprek. Om rekening te houden met de bijzondere situatie in het buitenland, stelt het wetsvoorstel een langere termijn van 12 weken voor, voor het opstellen van het plan van aanpak voor de brede ondersteuning in het buitenland.

---

[15] Zie de quickscan van het OTB, p. 5, 6.

[16] Memorie van toelichting, paragraaf 11.

Een van de bijzonderheden die geldt voor de situatie in het buitenland is dat het soms een uitdaging is om het contact tussen de casemanager en de rechthebbende tot stand te brengen. De periode waarin het contact tot stand komt, vormt echter geen onderdeel van deze 12 weken termijn en gaat dus ook niet ten koste van de tijd die de casemanager en de rechthebbende hebben om het plan van aanpak op te stellen.

De termijn voor het toekennen van materiële voorzieningen is in Nederland en nu ook in het buitenland geïntroduceerd om de focus van de brede ondersteuning te leggen op de begeleiding aan gedupeerde ouders en getroffenen om weer regie over het eigen leven te krijgen. Het doel is daarbij om middels verstrekkingen bij te dragen aan een duurzame, structurele verbetering van de situatie van het gezin waarbij zij zelf in staat zijn om (toekomstige) kosten voor materiële zaken te dragen. Soms is het nodig om bepaalde materiële zaken te verstrekken om bijvoorbeeld acuut de huidige leefsituatie te verbeteren, zoals wanneer een gezin niet in een veilig huis woont of als vervoer nodig is om een opleiding te kunnen volgen. Tijdens het eerste gesprek en eventuele vervolggesprekken wordt in kaart gebracht wat de woon- en leefsituatie is, welke hulpvragen een ouder, getroffene of gezin heeft en welke doelen er per leefgebied worden geformuleerd. Vervolgens beslist de gemeente of het Ondersteuningsteam Buitenland (hierna: OTB) welke ondersteuning daarbij noodzakelijk, redelijk en passend is, waarbij de ondersteuning moet bijdragen aan het behalen van de doelen die ook op de lange termijn duurzaam bijdragen aan het weer regie over het eigen leven krijgen door de rechthebbende.

De casemanager van de gemeente of het OTB voert gesprekken over bijvoorbeeld het volgen van een opleiding om uiteindelijk te kunnen voorzien in het eigen levensonderhoud en wat er nodig is om zo'n opleiding te kunnen volgen. Dat kan bijvoorbeeld een laptop zijn of vervoer naar de opleiding. Gedurende de eerste zes maanden na het eerste gesprek tijdens de brede ondersteuning in het buitenland kunnen die gesprekken gevoerd worden voor zover die gericht zijn op financiële tegemoetkomingen voor materiële voorzieningen. Doordat deze termijn pas vanaf het eerste gesprek start wordt rekening gehouden met de bijzondere omstandigheden in het buitenland, bijvoorbeeld als het leggen van contact tussen de casemanager en de rechthebbende tijd vergt.

Het plan van aanpak kan ook na de termijn van 12 weken vanaf het eerste gesprek nog aangevuld worden. Dat kan gedurende die eerste zes maanden voor zover dat ziet op financiële tegemoetkomingen voor materiële voorzieningen, maar ook daarna kunnen financiële verstrekkingen toegekend worden als het gaat om andere vormen van ondersteuning. De financiële tegemoetkoming voor de materiële voorziening kan ook na de eerste zes maanden nog verstrekt worden, mits die voor die termijn in het plan van aanpak is toegekend. Bijvoorbeeld als de opleiding pas na een jaar start, dan kan vooraf afgesproken worden dat bij de start van de opleiding de kosten van een laptop vergoed zullen worden. Hiermee ligt de focus op het behalen van de doelen van de ondersteuning en niet op het verstrekken van telkens nieuwe materiële zaken.

Daarnaast houdt het kabinet nadrukkelijk rekening met de bijzonderheden van de situatie van rechthebbenden in het buitenland door de huidige wettelijke termijn voor

remigratie van één jaar te verlengen naar twee jaar. In de praktijk blijkt namelijk dat – met name gelet op de schaarste op de woningmarkt in Nederland – een termijn van één jaar in veel gevallen te kort is. Daarom wordt gedupeerde ouders en hun gezinnen meer ruimte gegeven, om samen met het OTB voldoende tijd te nemen om tot remigratie over te gaan, indien die wens bestaat.

Gelet hierop acht het kabinet de voorgenomen termijnen voor de brede ondersteuning in het buitenland passend. De Memorie van Toelichting is naar aanleiding van de opmerkingen van de Afdeling aangevuld.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend.

De vice-president van de Raad van State,

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde voorstel van wet en de memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris Herstel Toeslagen,

Sandra Palmen-Schlangen